

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๘๐๙/๒๕๖๔

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถนนนนทบุรี อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต

๒. สำเนาหมายติดตามการนำเสนอนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

๓. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑

๔. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับขออนุมัติต่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามมาตรา ๒๗ และ มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงพาณิชย์ ขอเสนอเรื่อง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ มาเพื่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กำหนดนโยบายเร่งด่วนเรื่องที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนาวัตกรรม กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากการผลิตทางเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิต (นบช.) มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ เห็นชอบโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว วงเงินงบประมาณ ๒๑,๔๕๕.๗๕ ล้านบาท และมอบหมาย ร.ก.ส. และกระทรวงพาณิชย์จัดทำรายละเอียดโครงการ และงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้กระทรวงพาณิชย์ในฐานะเลขานุการ นบช. นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามระเบียบท่อไป

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์โดยกรรมการค้าภายใน สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และ ร.ก.ส. ได้หารือร่วมกันเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อจัดทำรายละเอียดโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ สรุประยุทธ์ยิ่งได้ดังนี้

๓.๑ ชนิดข้าวและพื้นที่ดำเนินการ ประกันรายได้ข้าวเปลือกหอมมะลิ ข้าวเปลือกหอมมะลิ นอกพื้นที่ ข้าวเปลือกเจ้า ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียว ในพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศ

๓.๒ ราคาและปริมาณ...

๓.๒ ราคากลางและปริมาณประกันรายได้ กำหนดราคาและปริมาณประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ณ ราคากลางชั้นไม่เกิน ๑๕% ไม่เกินครัวเรือนละ ๔๐ ไร่ โดยเขตเป็นจำนวนตัน ในแต่ละชนิดข้าว ดังนี้

ชนิดข้าว	ราคากลางประกันรายได้ (บาท/ตัน)	ครัวเรือนละไม่เกิน (ตัน)
ข้าวเปลือกหอนมะลิ	๑๕,๐๐๐	๑๕
ข้าวเปลือกหอนมะลินอกพื้นที่	๑๕,๐๐๐	๑๖
ข้าวเปลือกเจ้า	๑๐,๐๐๐	๓๐
ข้าวเปลือกหอนปุ่มธานี	๑๑,๐๐๐	๒๕
ข้าวเปลือกเหนียว	๑๒,๐๐๐	๑๖

กรณีเกษตรกรเพาะปลูกข้าวมากกว่า ๑ ชนิด ใช้สิทธิ์ได้ไม่เกินจำนวนขั้นสูงของข้าวแต่ละชนิดและเมื่อร่วมกันต้องไม่เกินขั้นสูงของชนิดข้าวที่กำหนดได้สูงสุด

๓.๓ ข้าวอายุสั้น (คุณภาพดี) ที่ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ จำนวน ๑๙ พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ ๗๕ พันธุ์ซี – ๗๕ พันธุ์ราชีนี พันธุ์พวงทอง พันธุ์พวงเงิน พันธุ์พวงเงินพวงทอง พันธุ์พวงแก้ว พันธุ์ข้าวปุ่ม พันธุ์สามพาน ๑ พันธุ์ ๐๓๙ (อีกชื่อหนึ่งว่าพันธุ์เจ้าพระยา และพันธุ์ PSLC๐๒๐๐๑ – ๒๕๐) พันธุ์โพธิ์ทอง พันธุ์ข้าวคลองหลวง พันธุ์มาเลเซีย พันธุ์เตียมมาเล พันธุ์ข้าวมาเล พันธุ์มาเลแดง พันธุ์เบตง และพันธุ์อีลีป รวมทั้งสายพันธุ์อื่นซึ่งพบว่ามีคุณลักษณะเข้าเดียวกับข้าวอายุสั้นที่ระบุนี้

๓.๔ เกษตรกรผู้มีสิทธิ์ได้รับการชดเชย เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (รอบที่ ๑) กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ปลูกข้าวระหว่างวันที่ ๑ เมษายน – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ยกเว้นภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ – ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ทั้งนี้ กรอบระยะเวลาการขึ้นทะเบียนในแต่ละพื้นที่ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๕ การคำนวณปริมาณผลผลิตของเกษตรกรที่จะได้รับสิทธิ์ในการชดเชย ให้ใช้ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกำหนด

๓.๖ การกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิง รายละเอียด วิธีการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงและระยะเวลาที่จะใช้สิทธิ์ของเขตระหว่างวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ยกเว้นภาคใต้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยสามารถใช้สิทธิ์ได้ตั้งแต่วันที่เก็บเกี่ยวเป็นต้นไป ยกเว้นเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวก่อนวันที่กำหนดให้ใช้สิทธิ์ได้ตั้งแต่วันที่เริ่มโครงการ ทั้งนี้ มอบหมายให้คณะกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นผู้พิจารณากำหนดรายละเอียดการดำเนินการนำเสนอ นบช. ต่อไป

๓.๗ การทำสัญญาและชดเชยส่วนต่าง

(๑) เกษตรกรต้องจัดทำสัญญาประกันราคากับ ร.ก.ส. สาขาในพื้นที่ภูมิลำเนา (ตามทะเบียนบ้าน) ของเกษตรกร สำหรับเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวคนละจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนา และมีความจำเป็นไม่สามารถเดินทางไปทำสัญญาประกันราคากลางที่จังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาได้ อนุโลมให้เกษตรกรทำสัญญาประกันรายได้กับ ร.ก.ส. สาขาในพื้นที่เพาะปลูกได้ตามความจำเป็นเป็นราย ๆ ไป

(๒) ร.ก.ส. ชดเชยส่วนต่างระหว่างราคากลางอ้างอิงประกันรายได้กับราคากลางอ้างอิงเข้าบัญชีเกษตรกรโดยตรง

๓.๘ งบประมาณ วงเงิน ๒๑,๔๕๔.๗๔ ล้านบาท เป็นค่าดำเนินการชดเชยส่วนต่างระหว่างราคากลางกับราคากลางอ้างอิง ใช้แหล่งเงินทุนของ ร.ก.ส. วงเงิน ๒๐,๙๔๐.๔๔ ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของ ร.ก.ส. วงเงิน ๕๕๔.๙๐ ล้านบาท (ชดเชยต้นทุนเงินในอัตรา ๒.๖๒๐% เป็นเงิน ๕๕๔.๙๕ ล้านบาท และค่าบริหารจัดการรายละ ๗ บาท เป็นเงิน ๖.๒๕ ล้านบาท)

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔. ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด ดังนี้

มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการคลังในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้น จัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประมาณการรายจ่ายแหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการต่อคณะกรรมการและประโยชน์ที่การดำเนินการก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ ให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่จะได้รับ เสนอในการขออนุมัติต่อคณะกรรมการด้วย

มาตรา ๒๘ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการโดยรัฐบาลรับภาระจะขาดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายใต้ขอบเขตุปถัสดงของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟูหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนหรือเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะหักดึงรายได้ที่ได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้างทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ทั้งนี้ ได้จัดทำเอกสารรายละเอียดข้อมูลโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ ตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการด้วย

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายข้าวเปลือกในราคาน้ำเงิน ที่เหมาะสม และสามารถป้องกันความเสี่ยงในการจำหน่ายผลผลิต ลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาราคาข้าวตกลง และเพื่อบรเทาความเดือดร้อนให้เกษตรกรสามารถดำเนินชีพอยู่ได้ จึงเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๒๑,๔๕๔.๗๔ ล้านบาท จำแนกเป็น

(๑) ใช้แหล่งเงินทุนของ ธ.ก.ส. วงเงิน ๒๐,๙๔๐.๘๔ ล้านบาท เป็นค่าชดเชยส่วนต่างระหว่างราคากันกับราคากัวอง

(๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของ ธ.ก.ส. วงเงิน ๕๕๔.๙๐ ล้านบาท จำแนกเป็น

- ชดเชยต้นทุนเงินในอัตรา ๒.๖๒๐% เป็นเงิน ๕๔๔.๖๕ ล้านบาท

- ค่าบริหารจัดการรายละ ๗ บาท เป็นเงิน ๖.๒๕ ล้านบาท

ทั้งนี้ ให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฎ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร ๒

กรมการค้าภายใน

โทร./โทรศาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๕๐๒